

Istorū numerō in pte vel in
toto fuerūt nūc dē? q̄ ad ih̄m
venit nocte. et p̄ncipes tē ioh̄.
ut sup̄ q̄ ioseph ab arimathia
n a gāmaliel ac. **T**ercio mō
appetit? vane gloie r̄pugnat
dilectōi dei. et hoc ex pte ip̄ius
gloriātis sc̄; qui intencō e; suā
refert ad gloiam tanq̄ ad vi-
timū finē. ita q̄ gloriā appetit
ap̄ter seip̄m. nullo mō referēdo
eam in utilitatē proxī aut dei
hvñorem finalē. **E**t qui opera
virtutū ordīnat vltiātē in glo-
riam suā tanq̄ in suū. et optimū
sibi ut q̄ ieūiat dat elemosinā
et similia. ut alij scīat et eū gloi-
ficet. **E**t qui tāte diliḡt eam et
appetit q̄ etiā ap̄t ip̄a; oſequē-
dam nō p̄termittit facere otra
deūhic est pecc̄m mōrle. **Q**uādo
vero gloria ē vana aliquo mo-
dorū sup̄ positorū. circa secūdā
ap̄sitionem. attī non repugn̄t
dilectōm aliquorū modorum
nūc p̄tactorum. tūc ap̄ etiū
vane gloie non est peccatum
mōrle h̄ solū viale ut dic̄. tho.

Capitulū. xv.

a **D**eclīmo hic prohi-
betur yp̄crisis. nā ex
p̄missis pt̄. **S**iē simis
supbie est ap̄a excellēcia quā
intendit supbus. sic simis appē-
tūcōmis īamis glorie est mā-
festacō ap̄rie excellēcie. q̄ illā
intēdit vane gloios? ad hāc

aūt manifestacōem sc̄dm tho.
2.2. q̄. **C**xxxij. ar. v. potest quis
tēdere et directe tripliciter. **D**ri-
mo per verba. et sic est iactan-
cia. **S**ecūdo p̄ facta falsa. et sic
est yp̄cris. **T**ercō p̄ facta vā.
habēta quādā ammiracōem.
et sic est p̄fūpcō nouitatu. **D**e
yp̄crisi ergo tria sūt dicenda
Primo q̄d sit. et qualit̄ cōmitti-
tur. et q̄mala sit. **S**ecūdo. q̄n
sit pecc̄m mōrle. seu sub p̄cepto
p̄hibita. **T**ercō a q̄s se mino-
re possit ostēdere q̄ sit in re. qd
vōtūr yromā. **C**onītu ad. i. b
nōndū h̄m tho. vbi sup̄. q̄ yp̄
cris duplicit̄ capitūr. vno mō
omūter. alio mō ap̄rie. cōmū-
ter. seu generaliter. yp̄cris idē
est q̄ sisacō. et sic ē mēdatū cō-
sistēs in signis exteriorū factō-
rum. ut cū quis per aliqua exte-
riorā signarez. aut factorium.
aliquid de se signat qd i eo nō
est. aut meli?. aut excellentius
q̄ in eo veraciter existat. et isto
mō magn̄ appatus vestīū. est
simulacō. seu yp̄cris statuē siue
sapiētie. **E**t magnus status et
sumptuosus in equis. seruīs. et
similibz. est simulacō diuitiarū
et potēcie. **E**t sic om̄is simula-
cō seu yp̄cris est mēdatū.
et ideo peccatū. et aliquādo mōr-
le si est cōtra caritatem. aliquā-
do viale sic de mēdatū dicetur
infra in p̄cepto. viij. capitulū.

Primum Preceptum

c **C**ausa autem quae simulacrum est peccatum est illa dicitur hoc. ibide quod ad virtutem witatis pertinet ut aliquis taliter exhibeat exterius per signa exteriora quae sunt. **S**igna autem exteriora non soli sunt verba sed etiam facta. si ergo veritati opponitur quod aliquis per verba exteriora significet aliquid quod hinc apud se quod ad mendacium pertinet. ita etiam vitia opponitur quod aliquis per aliquam signa factorum vel rerum aliquid defereat significet otrarium eius quod in eo est quod propter simulacrum dicitur.

d **C**ontra hoc dicit Augustinus. in libro de questionibus euangelicis. Non ostendit quod finis mediatum est. sed quoniam illud significamus quod nihil significat tunc est mediatum. Cum autem fictione nostra refertur ad aliquam significacionem non est mendiatum. sed aliqua figura veritatis. Et sicut invenimus exemplum de figuratis locutionibus in quibus quidem finimus res. non ut asseratur ita esse sed eas ponimus ut figuram alterius quod asserere volumus. **S**ic igitur se finxit dominus logos ire lucis. veritatis. Quia posuit motum suum quasi volentis longioris ire ad aliud figuram significandum quod ipse ab eorum fide loge erat ut grex dicit. **E**st igitur ut dicitur hoc. simulacrum peccatum simpliciter quod non refertur verbo quod per verbo. vel quocumque factum alij

Capitulum

.xvi

metitur. **T**unc vtriculus dicet. si quis dat per aliquid opus vel per verbum duplex aliquid intelligere quod non est: non intentio est fallendi. sed intentione utilitatis sequentis. taliter simulacrum; non esse peccatum. **C**irque quod tunc notatur est hoc. quod sicut aliquis verbo metitur quando significat quod non est. non aut quando tacet quod est quod quod est aliquando licet. Ita simulatio est quando aliquis per exteriora signa factorum vel rerum significat aliquid quod non est. non autem si aliquis pretermittat significare quod est. unde aliquis potest occultare suum peccatum sine peccato. Alio modo capit ypoeris in sacra scriptura. propter a et simulatio sanctitatis et iustitiae quam quis non habet et sic hypocrita est qui per exteriora signa factorum sanctitate a qua cumque virtute quam non habet simulet cum intentio ut alij credant eum taliter esse. Et talis ypoeris semper est peccatum. Sicut et omne mendacium est peccatum. ipsa autem ypoeris est mediatum in facto. unde ypoeris duo dicuntur: de fidelitate sanctitatis et simulacrum sanctitatis ipsius. ideo auctor dicit super psalmum. lxxij. Simulata equitas non est equitas. sed duplex est iniquitas. Est enim ibi duplex peccatum: scilicet in hypocrita. vice iniquitas occulta. et falsitas sanctitatis in ostensione. **H**ec f

aūt ypo crisis in quīq; personis
se inflectere solet sep̄. Primo
i hereticis de quo math. vii. At
tēdite a falsis p̄ph̄is q̄ veniūt
ad vos i westimētis ouīū. int̄n
secus aut̄ sūt lupi rapaces. Se
cūdo in fictis clericis i religio
nis de quib; dicitur. dū ore i
habitu non corde deo se seruē
ostēdūt p xp̄m math. xv. y po
ete bñ. p̄phetauit de wb. ysa.
xxix. Popul⁹ hic labijs me ho
norat. eor autē eoz longe est
a me. Et math. xxiiij. De wb
scribe i phāisei ypocte. q̄ clau
ditis regnum celoz ate homi
nes. ws enim nō intr̄tis sc; ma
le viuedo. neq; introētes sim
tis intr̄resc; p̄ exēpla mala eos
inficiēdo. Tercō in fictis iudici
b; i scabīs ac dñis tēporalib⁹.
qui cū iusticiam deberēt defen
dere. i se hoc facere p̄tendāt in
tr̄msec; sūt pleni dolo i au
ricia. De q̄bus math. xxiiij. Ve
wobis scribe i pharisei ypocte.
qui mūdati quod deforis est.
calicis i paraphidis. int̄us aut̄
pleni estis rapia i immūdicia.
ve wobis scribe i phāisei ypocte.
te qui filies estis sepulchris de
albatis q̄ foris apparent homi
bus speciosa. int̄us vero plena
sunt ossib; mortuor⁹ i omni
spurcītia. Q̄rto in fictis viduij
et virginib⁹ que in delicijs vi
uentis vel nequitijs alijs pre

honorari volunt. vnde i ob. x.
Si ascēderit vsq; ad celos su
perbia eius. i caput ei⁹ nubes
tetigerit. quasi sterquilinū in
fine perdetur. Quāto in paupē
bus fice medicantibus de qui
bus lūc. xx. ait xp̄s Attēdite a
scribis qui volunt ambulare i
stolis i amant salutacōnes in
foro i p̄mas cathedras i syna
gogis. i p̄mos accubitus i co
uijjs qui deuorant domos vi
duarum. simulantes longam
oracōne h̄i accipient dāna
cōnem maiore. **S**ed quo g
mō cognoscitur quis ypocta
esse. R̄ndet augustin⁹ super il
lo luce. vi. Nō potest arbor bo
na fructus malos facere i c. q
a tribus cognoscitur ypocte
Prīmū est bonorum opp̄ressio
vel persequendo. vel detrahendo
Omnes enim ypocte detrac
tores sunt. Secundū est facilis
reprehēsio aliorū quod fatūt
ut videantur habere zelū. Ter
tum est impaciētia in adūlis
Super omnes enim mouētur
i offenduntur ad cōtumelias
sibi dictas. quia querunt glo
riam ideo dolent ad cōtumelias
vnde dicit ieromim⁹ Non que
ras gloriam. i non dolebis cū
ingloriosus fueris. qui laudem
non appetit non sentit cōtume
lias. **S**; diceres. sunt ergo h
mali religiosi vel cleici ypocte

Primum

Preceptum

R̄ndit thō. habitus sc̄tatis puta religiom̄ vel cleicatus significat statum quo q̄s obligatur ad opera perfectiois. a ideo cū quis habitum sc̄tatis assumit int̄dēns se ad statum perfectionis trāferre. si p̄ infirmitatē deficiat. nō ē simulator vel ypo crita. q̄ nō tenetur manifestare suum pecc̄m. sanctitatis habitū deponendo. Si aut̄ ad hoc habitum sanctitatis assumeret. ut se iustū ostenderet. eff̄ ypo crita et simulator. vñ gre. dic. xxxi. mōr. Sunt nonnulli q̄ a sanctitatis hitum tenet. et pfectiois merita exeq̄ non valeat. hos nequaq̄ credēdū ē in ypo critaz numero curare. q̄ aliquid ē infirmitate pecare. aliud malitia. S; ite trū dubitares. vtz aliquis simulā sanctitatem ad honore dei et edificacōem proximi pectet. R̄ndet p̄. de tharetaia in quodlibe. duplex est simulacrum. quidā que sit ab aliquo ut inquitas sua pallietur et ip̄e ab homib⁹ laudetur et bon⁹ reputetur. et h̄c ē pecc̄m. Alia sit ad dei honore et proximo et edificacōem. ut si aliquis religiosus maior ē religionē ostēdit coram secularibus q̄ corā suis fratrib⁹ ut ip̄i magis edificeatur. iste nō peccat sed meretur h̄c ille. Ex̄plum in bto. dñico

Capitulum

.xvi

p̄ quadragesimā i pane et aq̄ cū sotio ieunante ut hereticos ouertez. Et sic ep̄us oromēb̄ didacus oīi coī hereticos albenses hostabatur abbates eadem int̄nōe ut pedes irent in paupertate. Quo ad. ij. p̄nci k pale nōndū sc̄dm thō. q̄ ypo critis secūdo mō sup̄ta. aliquā ē pecc̄m mōrle. et aliquā veniale. Q̄n aliā sit mōrle vel veniale ē attēdēndū ex fine quē ip̄e fingenſ int̄edit. Si nāq; talis fīnis est otra caritatē. est pecc̄m mōrle. Sicut cū quis simulat sanctitatem ut falsā doctrinā seminet in qua sibi nō tam cito crederetur nisi sanctus et iustus appareret. quales sunt cōmūter heretici. p̄t qđ dicit domi math. vij. Attēdite a falsis. p̄plexis qui veniunt ad vos i w̄stimentis ouium. it r̄msec⁹ autē sunt lupi rapaces. vel cū q̄s simulat sanctitatem ut idign⁹ adipiscatur ecclesiasticā dignitatem. vel ut adipiscat alia temporalia que cūq; cū dāno aliorū. vel simulat sanctitatem ut familiariorū fiat alicui mulieri alienē. ut eā p̄ hoc decipiat et in suum cōsenfū allitiat et sic de alijs hmōi simbus qui sūt cōtra caritatem dei. vel proximi hec videtur ēē mēs sancti doctoris. vnde et vtricus li. vi. trac. vij. c. xxvij. dic. Cum aliquis

filat saceritate quā non habet
pter hoc ut detur ei aliqd. **S**i
cū illi de qbus math. xxij. di-
citur. **V**e vobis ypoēte qui co-
meditis domos viduar. pecca-
tū mōrle ē. quia rapit qd debe-
tur sancto. quia quod datur ei.
datur in nomine iusti. Itē quā-
do talē simulacōnem facit ex i-
faciabili auaitia. **S**i aut̄ aliqd
pro sua necessitate simulet am-
pliorē indigētiā q̄ habeat nō
est hoc mōrle peccatum. **S**icut
fatiū illi qui cōmuiter trutan-
m̄ vocatione. de hijs enim dicit
crisostom⁹ q̄ tal simulacō po-
tig est culpa diuitiū q̄ pauper
qui ex sui indigētiā ad hoc cō-
pelluntur. **S**i aut̄ scđ; tho-
simis intētus nō repugnat cai-
tati. tūc manet vocatione. ut cum
quis fingit solū q̄ delectatur
i sic fingēdo. de quo dicit ph̄s.
ij. ethicorū q̄ magis videtur
vanus q̄ malus. vel si finger;
pter io cū. **E**adem enim racio
de fictione et mēdatio ut dictū
est precedenti capitulo. **T**n
sue ypoētis sit vocatione sue mox
tale peccatū est pericolosum. et
multipliciter nociuū. ut patet
p̄mo ex verbis cristi qui ypoē-
tas fere p̄ alījs ipugnūt math.
xxij. septēplicet. Et math. vi.
Exterminant enim facies suā
ut appareat hominib; ieūnantes.
Et luce. xij. **A**ttendite a fer-

mēto phaileorū qd est ypo-
cris. **E**t marci. viij. ypoēta ei
ce p̄mum trabem de oculo tuo
Secūdo quia raro ad melius
cōvertuntur. **T**um quia se bo-
nos putant aliorum laude de-
lectati iob. xxxvi. **D**incti non
clamabunt glō. quia humane
laudis audītate superati scōs
se esse miseri etiam cum i pecca-
tis morentur putant. **T**um q̄
spiritus sanctus eos fugit sine
quo cōverti nō possunt. **D**ap.
i. **S**piritus sanctus discipline
effugiet factū. **T**um etiā quia
dyabolus noscitur esse in eis et
dormit iob. xl. **S**ub vmb̄ dor-
mit in secreto thalami. scilicet
in quo nullus fruct⁹ stips va-
cans et radix in līmo laudis est
fundatus. **T**erco quia sunt simi-
les sterquilino mōne tecto. **S**e
pulchris pulchris ead aueib;
plemis. vulpibus quarum pel-
lis est bona et carnes manes. si
moni qui angariatus crucem
dm̄ porrūt. **E**t vulpi que se mox
tuam fingit quo ad usq; corni-
tem capiat. **C**igno qui exteri⁹
est albus. caro autē eius mōgra.
Quo ad tertiu principale in
queritur utrum promī ap̄ quā
aliquis minora de se fingit sit
peccatum. **R**espōsio scđm tho.
z. z. questione. Cxij. **Q**uod
aliquis de seipso minora dicat
potest contingere dupliciter

Prīmū

Preceptum

yno mō salua vītate dum sc; maiora que fūt i seip̄ reticent. quedā vero mino à detegūt. i de se proferūt. que tñ in se esse cognoscūt. Et sic minora de se dicere nō pertinet ad yromiam. nec etiā est pccm scdm genuf suum. nisi p alicui? cīcūstācie corruptōe. Alio modo aliq̄s dicit minora a vītate declināt. puta cū asseit aliqd vīle de se. qđ in se non cognoscit aut cū negat de se aliqd magnū. qđ tñ percipit in seip̄ esse. i hoc pertinet ad yromiam a est sepi pccm. vñ Aug⁹. li. de verbis dñi. Cū hūilitatis causa mēt̄is. si nō eras pccor ante qđ mēt̄eris. mēt̄edo pccor efficeris. Et si obicis illud greḡ. ad au⁹. anglor̄ ep̄m. bonaꝝ mēt̄iū ē ibi culpas agnoscere vbi culpa non ē. Ex. tbo. Qđ ad bo nūtatem mēt̄is pertinet h̄ ad iūsticie pfectiōne tendat ideo in culpam r̄putat non solū si deficiat a omniū iūstitia que vīre culpa est. sed etiā si deficiat a iūsticie pfectiōne. que qñqz culpa non est. non aut culpā dicit qđ p culpa nō recognoscit qđ ad yromie mendaciū p̄t̄et. Nō tamē qđ yromia p̄ defēctū prie oppoturiactantie q̄ ambo cōfistūt i verb. in factis aut videtur aliqd oppom̄ ypo crisi p dīminuto em suo modo

Capitulū

xvi.

sic de proīa

Capitu. xvi.
Vodecō prohibetur p̄sumptōe sive sit nouitātū sive alia. **D**on a de ecti. xxxvij. O presumpcio neq̄llima vnde creata es glō. a mala volūtate sc; deficiente. vbi nōndū qđ presumpco quod est bona qua sc; in quibusdā id quod in nobis est facimus a de residuo in dīnum auxiliū speramus a de deo p̄sumimus. **A**lia mala qua q̄s de se mōdi nate a mīmis cōfidit de vt̄eq̄ dicitur iudith. vi. qđ non dese ris p̄sumētes de te a de se p̄sumētes humilias. mala p̄sumptio est duplex. quedā vō tur presumpco nouitatū que ē filia māris glorie sc̄d; greḡ. **A**lia est p̄sumptio respectu aliorū illicite que etiā nō habēt nouitatem seu ammiracionem spālē. Item quedā ē presumpco que ē pccm i sp̄m sanctum. **A**lia est pccm alleūtiā de qui b̄ duab̄ habes sup̄ in. i. pre cepto vice de spe. **E**st igitur p̄ sumptōe quītuplex. prima bō de meritis vel de dei bonitate cō fidētia humil̄. **S**ecūda peccati excusatiā in parte s̄ bene faciē di protelatiā. **T**ertia presumpcio generalis. **Q**uartā special̄ que dicitur nouitatum p̄sumptio. **Q**uita peccatum in sp̄m factū. **D**e p̄sumptōe igitur b